

арена на взаимоизключващи се противоположни чувства, откъдето произлиза разтърсващият драматизъм на стиховете му.

Поезията на Яворов, проникната от патоса на страданието, а не от религиозен патос, дава отговор на трагично заплетените въпроси на житейската му съдба. Той живее и твори в рационално раздвоение /с “душа на ангел и на демон”/. У него творчеството не е игра, не е съзнателно търсено “безумие” в смисъла на ницшеанската философия, а съкровена изповед, изгаряне-единение с живота /”Аз не живея, аз горя...”/, Устремът на творчеството го поглъща, динамичният му дух се саморазкрива в ритъма на вдъхновеното му слово, но процесът на творене не го успокоява, не го примирява със света, не му носи радост-на утеха. Яворовото творчество е самият му трагичен живот.

Той не познава тържеството и ликуването на Заратустра, неговият дух е чужд на ницшеанската философия на свръхчовека; всеотдайността, с която служи на Родината и на всеки борец се за свободата си народ /”стихотворението “Арменци”/, го отдалечава от гордото самочувствие на Ницше, на ницшеанското възприемане на Битието само като воля за творчество.

Яворов и неговите съидейници от кръга “Мисъл” са ученици на Ницше, но не и негови епигони. Яворов не приема митичната тайна на живота като химн на творческо безумие, нито като нов вид спасителна религия за свръхчовека. Неговите химни на Битието, неговото “евангелие на живота”, както вярно определят поезията му на страниците на списание “Златорог”, не са химни на хаоса и мрака, нито възхвала на нови митически божества. За Яворов /както за Лилив и Дебелянов/ земята е царство на доброто и на греха, а не “трапеза на боговете” /по думите на Заратустра/. Трагичният човек на Ницше не признава християнския дуализъм между земна съдба и вечност и с култа към себе си и към могъщата воля за власт над себе си и над другите, е чужд на християнското поведение на Яворов и на дълбоко националния и философски смисъл на поезията му.

Националната и социална чувствителност на Яворов най-силно го сближава с Христо Ботев. Те и двамата носят наследената духовна енергия на българското племе и на българския национален гений, чиято еманация са.